

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, *Εὐαγόρας*, β-γ (9,190)

Το έργο αυτό αποτελεί **εγκώμιο** που γράφτηκε στη μνήμη του βασιλιά της Σαλαμίνας της Κύπρου και πατέρα του Νικοκλή, του Ευαγόρα. Στην αρχή του *Προοιμίου* ο ρήτορας τόνισε την αξία της συγγραφής των εγκωμίων, τα οποία κατορθώνουν να εξασφαλίσουν την αθανασία όσων εξυμνούνται. Ακολουθώντας την παράδοση του είδους, ο Ισοκράτης έκανε μια σύντομη ανακεφαλαίωση των κατορθωμάτων του Ευαγόρα. Πριν περάσει στην καταληκτική αποστροφή του προς τον Νικοκλή, ο Ισοκράτης επέμεινε ότι, αν λάβουμε υπόψη τα κατορθώματα και την υστεροφημία του Ευαγόρα, αυτός πρέπει να θεωρείται ευτυχέστερος από πολλούς ήρωες ή ημίθεους του παρελθόντος. Στο εξεταζόμενο απόσπασμα αναφέρει ότι οι σοφιστές, ενώ θα έπρεπε να επαινούν τους σύγχρονούς τους, επαινούν τους ήρωες.

Ἐχρῆν μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπαινεῖν τοὺς ἐφ' αὐτῶν ἄνδρας ἀγαθοὺς γεγεννημένους, ἵν' οἳ τε δυνάμενοι τὰ τῶν ἄλλων ἔργα κοσμεῖν ἐν εἰδόσιν ποιούμενοι τοὺς λόγους ταῖς ἀληθείαις ἐχρῶντο περὶ αὐτῶν, οἳ τε νεώτεροι φιλοτιμοτέρως διέκειντο πρὸς την ἀρετήν, εἰδότες ὅτι τούτων εὐλογῆσονται μᾶλλον ὢν ἢ ἀμείνους σφᾶς αὐτοὺς παρὰσχωσιν. Νῦν δέ τις οὐκ ἂν ἀθυμήσειεν, ὅταν ὁρᾷ τοὺς μὲν περὶ τὰ Τρωικὰ καὶ τοὺς ἐπέκεινα γενομένους ὕμνουμένους καὶ τραγωδουμένους, αὐτόν δέ προειδῆ, μηδ' ἂν ὑπερβάλλῃ τὰς ἐκείνων ἀρετάς, μηδέποτε τοιούτων ἐπαίνων ἀξιωθησόμενον; Τούτων δ' αἴτιος ὁ φθόνος, ὃ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσεστιν, ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἐστίν. Οὕτω γάρ τινες δυσκόλως πεφύκασιν, ὥσθ' ἥδιον ἂν εὐλογουμένων ἀκούοιεν, οὕς οὐκ ἴσασιν εἰ γεγόνασιν, ἢ τούτων, ὅφ' ὧν εὖ πεπονθότες αὐτοὶ τυγχάνουσιν. Οὐ μὴν δουλευτέον τοὺς νοῦν ἔχοντας τοῖς οὕτω κακῶς φρονοῦσιν ἀλλὰ τῶν μὲν τοιούτων ἀμελητέον τοὺς δ' ἄλλους ἐθιστέον ἀκούειν περὶ ὧν καὶ λέγειν δίκαιόν ἐστιν ἄλλως τ' ἐπειδὴ καὶ τὰς ἐπιδόσεις ἴσμεν γιγνομένας καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων οὐ διὰ τοὺς ἐμμένοντας τοῖς καθεστῶσιν ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπανορθοῦντας καὶ τολμῶντας ἀεὶ τι κινεῖν τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων.

Έχοῖν: σε απρόσωπα ρήματα/απρόσωπες εκφράσεις το δυνητικό ἄν συνήθως παραλείπεται =θα έπρεπε. **Τούς ἄλλους:** εδώ εννοεί «τούς σοφιστάς». **Τούς ἐφ' αὐτῶν:** τους συγχρόνους τους. **Οἱ ἐφ' ἡμῶν:** οι σύγχρονοί μας, οι επί των ημερῶν μας. **Φιλότιμος:** φιλόδοξος/ζηλότυπος, ο εκ φιλοδοξίας αμιλλώμενος. **Φιλοτίμως:** μετά **ζήλου**. **Εὐλογέω, -ῶ:** λέω καλούς λόγους για κάποιον, εγκωμιάζω κπν. **Ἀμείνων:** ανώτερος από ηθική άποψη. **Βελτίων:** ο πνευματικά ανώτερος. **Κρείττων:** ανώτερος από άποψη σωματικής δύναμης και ανδρείας. **Λῶων:** ωφέλιμος, εκείνος από τον οποίο ωφελούμαστε. **Ἐπέκεινα:** επιρρ. 1) τοπικά =πέραν, 2) χρονικά =πρότερον, προηγούμενως. **Ὑμνουμένους:** αυτοί που εγκωμιάζονται με ποιήματα. **Τραγωδουμένους:** αυτοί που εγκωμιάζονται με τραγωδίες. **Φθόνος:** λύπη, ζήλια για ξένα αγαθά. **Φθονῶ τινί τινός:** αρνούμαι σε κάποιον κάτι από φθόνο = οὐ μεταδίδωμί τινί τινός. **Ἐπιδίδωμι:** αμτβ. =προκόβω// μτβ. =δίνω οικειοθελώς. **Ἐπίδοσις** = η πρόοδος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε όλο το κείμενο στη νέα ελληνική.
2. α) Ποια στάση πρέπει να κρατούν οι νουνεχείς απέναντι στο θέμα του «επαίνου» και β) πώς επιτυγχάνεται η πρόοδος σε όλους τους τομείς;
3. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:
 - αὐτῶν: δοτ. πληθ. θηλ. γένους στο β' πρόσωπο
 - τοιούτων: ονομ. πληθ. στο ουδ. γένος
 - τάς ἐπιδόσεις: δοτ. εν.
 - μᾶλλον: το επιρρ. στον θετικό βαθμό.
 - ἥδιον: το επίθετο στο θηλ. γένος στη γεν. πληθ.
 - ὑπερβάλλη: β' εν. προστ. Αορ. β'
 - προειδῆ: α' πληθ. οριστικής Ενεστώτα
 - ἀξιωθησόμενον: απαρ. παθ. Αορ.
 - ἐπανορθοῦντας: α' εν. οριστ. Παρατατικού στην ίδια φωνή.
 - ἐμμένοντας: γ' πληθ. οριστ. Μέλλ. στην ίδια φωνή.
4. α) Να βρείτε τις κατηγορηματικές μετοχές στο εξεταζόμενο θέμα.
 β) δουλευτέον, ἀμελητέον, ἐθιστέον: να αναλυθούν.
 γ) ὥσθ' ἥδιον ἄν εὐλογουμένων ἀκούοιεν: Τι πρόταση είναι αυτή;
 Δικαιολογήστε την εκφορά της.